

Краус Н.М.*д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів та економіки, Київський університет імені Бориса Грінченка***Краус К.М.***к.е.н., доцент кафедри управління, Київський університет імені Бориса Грінченка***РУХ “ІННОВАЦІЙНИМ КОРИДОРОМ” В РАМКАХ МОДЕЛІ “14і”**

Враховуючи взятий урядом курс на модернізацію та всеохоплююче реформування, пропонуємо інституціональне забезпечення інноватизації економіки розглядати й тлумачити в рамках моделі “14і”. Її зміст представлено на рис. 1. Варто зазначити, що інституціональна та організаційна структура економіки впливає не лише на ефективність виробництва інноваційної продукції, але й на ефективність інноваційних розробок, що сьогодні є важливими для наукоємних галузей України.

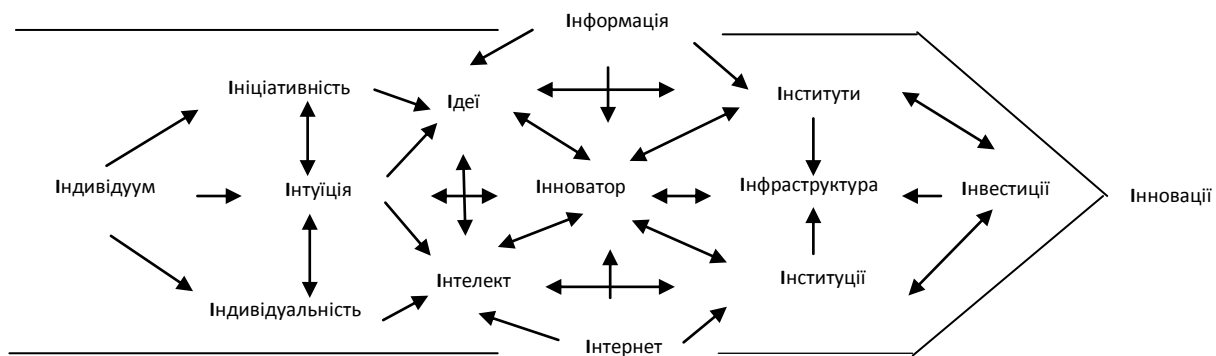

Рис. 1. Базова модель інституціонального забезпечення інноватизації економіки України шляхом формування “інноваційного коридору” в рамках моделі “14і” (розробка авторів)

Ми під “інноваційним коридором” розуміємо механізм взаємодії інституціональних елементів (учасників) інноваційної системи, які визначають, формують та у разі необхідності коригують інституційний фон, який забезпечує в кінцевому результаті “народження та вихід”, з цього коридору інноваційних продуктів/послуг. Описуючи рис. 1, розкриємо зміст інституціонального фону “інноваційного коридору”. Ми впевнені, що інститути створюють стимули, визначають правила та принципи людської поведінки, встановлюють обмеження, проте інституціональні “межі” людської діяльності “розмиті” і віртуалізовані.

Формування інститутів інноваційного розвитку – процес ендогенний, пов’язаний з історичним досвідом взаємодії людей. Спроби ззовні впровадити запозичені правила будуть невдалими, якщо підуть в розріз з тією культурою і неформальними практиками, які є в суспільстві. Інститути досить інертні, але змінюються з накопиченням досвіду особами, які приймають рішення. Досвід дозволяє їм коригувати існуючі ментальні моделі, відкриває нові можливості для інноваційної поведінки, сприяє виникненню нових інститутів.

До “інноваційного коридору” повинні входити інститути-установи, організації (інноваційні компанії, підприємці-інноватори), котрі бачать суттєві перспективи для комерціалізації рішень на ринках інновацій та технологій. Роль “будівників інноваційного коридору” може бути покладена на:

- інфраструктурних учасників інноваційної системи (технопарки, іннотехи, хакатони, інноваційні хаби, індустриальні парки, віртуальні бізнес-інкубатори);
- дослідно-конструкторські вузли та створення на їх базі техніко-впроваджувальних зон, технологічних кластерів на базі коворкінг-центрів;
- інвестиційно-консалтингові компанії, що спеціалізуються на “упаковці” інноваційних проектів на передінкубаційній стадії;
- структури та органи міжнародного розвитку, створені на базі регіональних органів державного управління;
- формальні і неформальні інститути інноваційного розвитку й фінансового забезпечення діяльності коридору (регіональні венчурні інвестиційні фонди та їх представництва за кордоном, офіційні і тіньові бізнес-ангели).

Головну роль у вибудовуванні “інноваційного коридору” може відігравати дослідницько-підприємницький університет, що орієнтується на ефективний проектний розвиток своєї міжнародної діяльності та в якого є в наявності принципово необхідні для функціонування коридору ресурси. Серед них: перспективні технологічні рішення та напрацювання, кваліфіковані наукові кадри з навиками підприємницької діяльності.

З одного боку, наявність таких неформальних зв’язків є явною перевагою, так як для “запуску та розкрутки інноваційного коридору” немає потреби у наявності будь-якої спеціальної інституціональної структури або між секторного органу управління, що виконує роль своєрідного “пускового агрегату для відкриття коридору”. З іншого боку, стійкий розвиток коридору буде визначатися ступенем інтеграції між учасниками інноваційної системи і тим інструментом, котрий буде забезпечувати їх взаємодію.

Враховуючи взятий урядом курс на модернізацію та реформування, пропонуємо інституціональний фон інноватизації економіки розглядати й тлумачити в рамках моделі “14і”. Під інституціональним фоном інноваційної економіки розуміємо впорядкований інноваційний розвиток країни на всіх рівнях економічної агрегації відповідно до основного закону сфери інновацій (наприклад, Закон України “Про інноваційну діяльність”), що й визначає інституціональну палітру (низка законів, наказів, постанов, норм, які прямо або опосередковано регулюють інноваційний розвиток) інноваційної економіки.

До складу формальних інститутів входять законодавчі акти, спеціалізовані галузеві, регіональні, відомчі, внутрішні, інструктивно-методичні, розпорядчі документи. Комплекс неформальних інститутів включає звичаї, цінності, обряди, ритуали, ролі, традиції, неписані правила поведінки. Цінності та ментальність складають внутрішній компонент новатора й інноватора, формують його відношення до зовнішнього середовища. Вміння та рутини представляють алгоритм оптимальної організації інноваційної діяльності підприємницької структури. Неформальні і формальні інститути регулюють відношення інноватора до інституціонального середовища.

В підсумку, зазначимо, що реалізація концепції “інноваційного коридору” є інфраструктурним фактором розвитку інноваційної екосистеми, механізмом її інтеграції в світовий інноваційний процес, і вона може бути легко реалізована за ефективної взаємодії всіх елементів “потрійної спіралі”, тобто дослідних установ, великого й малого бізнесу та влади. Інституціональна та організаційна структура економіки впливає не лише на ефективність виробництва інноваційної продукції, але й на ефективність інноваційних розробок, що сьогодні, як ніколи, є важливими для наукоємних галузей України.

УДК 336.131

Лантух К.О.

аспірантка 2-го курсу за

спеціальністю

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Університет ДФС України

Науковий керівник:

Коляда Т.А.

к.е.н., с.н.с., доцент,

доцент кафедри фінансів імені Л.Л.

Тарангул

СКЛАДОВІ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

Для ефективного розвитку соціальної інфраструктури населення головну роль відіграє підвищення якості життя, що є основною ознакою приросту економіки в країні та зміцненням соціальної стабільності в суспільстві. У соціально-орієнтованій ринковій економіці посилюється значення соціальної функції держави. З боку уряду і держави громадянам надаються соціально-правові гарантії для задоволення різних потреб життєдіяльності на рівні визначених соціальних норм. За статтею 3 Конституції України «Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [1]. Такі завдання, на етапі розвитку системи соціального захисту населення, набувають актуальності для всіх країн світу.

Функція соціального захисту населення використовує такі складові, як соціальне забезпечення і соціальна допомога. За визначенням Міжнародної організації праці (МОП), соціальний захист населення – це «захист, який суспільство забезпечує своїм членам через набір суспільних заходів від економічних і соціальних лих, які обумовлені припиненням або суттєвим зниженням заробітків у результаті хвороби, пологів, виробничих нещасних випадків, безробіття, інвалідності, старості чи смерті; забезпечення медичної допомоги; забезпечення субсидій сім'ям з дітьми» [2]. Крім цього, Конституцією України (ст. 17) встановлено право громадян на соціальний захист, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей [1]. Однак, поділяємо думку С. Бичкова, що «існуючі нині в Україні реалії